

Názov aktivity: **Preferencia klientov sociálnej práce u potenciálnych sociálnych pracovníkov**

Typ aktivity: Zisťovacia (záverečná)

Autor: Mgr. Matej Almáši

Predmet: Teoretické základy sociálnej práce

Kontakt: matej.almasi@umb.sk

Názov aktivity	<i>Nástroj zisťovania preferencie klientov sociálnej práce u potenciálnych sociálnych pracovníkov II.</i>
Opis	<ol style="list-style-type: none">1. Rozdajte študentom anonymný dotazník (Príloha), ale s možnosťou uvedenia vlastného kódu (iniciály mena a priezviska matky a posledné dve čísla telefónneho čísla), v ktorom je uvedená otázka: „S ktorým klientom sociálnej práce by som chcel pracovať ako budúci sociálny pracovník?“2. Súčasťou dotazníka sú pomenovania jednotlivých klientov sociálnej práce v ich rozmanitosti, ktorí boli označení v úvodnom zisťovaní postojov študentov ako tí, s ktorými by chceli najmenej pracovať: (a) človek s ťažkým zdravotným postihnutím; (b) človek po výkone trestu odňatia slobody (zločin vraždy); (c) užívateľ heroínu; (d) homosexuálka žiadajúca o náhradnú osobnú starostlivosť o dieťa*; (e) rómska rodina s deťmi v hmotnej núdzi.3. Avšak v porovnaní s úvodným zisťovacím dotazníkom, tento nástroj obsahuje aj krátke životné príbehy, ktoré študentom objasnia sociálny kontext nepriaznivej sociálnej situácie klienta. Študenti tak budú znak rozmanitosti (ťažké zdravotné postihnutie, sociálna patológia, homosexualita a etnicita) vnímať ešte s ďalšími okolnosťami, ktoré ovplyvnili sociálnu situáciu klientov. V dotazníku nastala jedna zmena v porovnaní s úvodným zisťovaním pri klientovi „homosexuálny pár žiadajúci osvojenie dieťaťa“, ktorý sa zmenil na „homosexuálka žiadajúca o náhradnú osobnú starostlivosť o dieťa“, aby sme vychádzali z podmienok/situácie na Slovensku, ktorá môže v praxi nastať.4. Vyzvite študentov, aby si pozorne prečítali inštrukcie v dotazníku. Študenti majú odpoveď na položenú otázku tak, že si majú prečítať stručné zhrnutia životných príbehov jednotlivých klientov. Zároveň majú odpovedať na otázku pod životným príbehom daného klienta. Študenti majú zakrúžkovať iba jednu

	možnosť z dichotomických volieb (áno – nie) pri každom klientovi. Zároveň majú svoje rozhodnutie aj odôvodniť.
Dokumentácia	Dotazník a pero
Spracovanie	Popisná štatistika: frekvencia dichotomických volieb jednotlivých klientov (v %). Kategorizácia dôvodov dichotomických volieb klientov a ich kvantifikácia.
Zobrazenie	Frekvencia dichotomických volieb klientov a dôvod odpovede (graf alebo tabuľka).
Vyhodnotenie	Frekvencia odpovedí (v %) „chcel pracovať“: 67 % a viac: kladný postoj; 34 – 66 %: stredná úroveň predsudku; menej ako 33 %: predsudok.

* Zmena v porovnaní s úvodným zisťovaním - homosexuálny pár žiadajúci o osvojenie dieťaťa bol zmenený na homosexuálka žiadajúca o náhradnú osobnú starostlivosť o dieťa.

Príloha č. 3

Nástroj zisťovania preferencie klientov sociálnej práce u potenciálnych sociálnych pracovníkov II

S ktorým klientom sociálnej práce by som chcel pracovať ako budúci sociálny pracovník?

Prečítajte si stručné zhrnutia životných príbehov jednotlivých klientov sociálnej práce. Zodpovedajte na otázku pod životným príbehom daného klienta. Zakrúžkujte len jednu možnosť (ÁNO/NIE) pri každom klientovi a uveďte vaše zdôvodnenie..

Dotazník je anonymný. Vaše odpovede budú použité na skvalitnenie vzdelávania a pre účely sociálnej práce ako študijného odboru, vedy a profesie. Ďakujeme Vám za Váš čas!

Človek s ťažkým zdravotným postihnutím

Jozef, mladý muž, ktorý v dôsledku mladíckej nerozvážnosti ochrnul na celom tele. Na poslednej dovolenke s kamarátmi sa snažil zaujať miestne dievčatá skákaním z vyššieho móla do mora. Avšak pri poslednom skoku neodhadol miesto a hĺbku vody a vážne sa zranil. Súčasný zdravotný stav Jozefa mu umožňuje len hýbať hlavou, ale po mentálnej stránke je úplne zdravý. Nanešťastie, Jozefovi rodičia mu nedokážu zabezpečiť adekvátnu starostlivosť, hoci obaja pracujú a snažia sa splácať pôžičky, ktoré si zaobstarali, aby ich synovi nikdy nič nechýbalo. Z tohto dôvodu boli nútení svojho syna umiestniť do zariadenia sociálnych služieb. Jozef nielenže si nevie zvyknúť na to, že nebyva doma v prostredí tých, ktorí ho milujú, ale sa aj utápa v smútku, že už nikdy nebude žiť svoj život naplno.

Chcel by som s klientom v takejto životnej situácii pracovať ako budúci sociálny pracovník?

ÁNO / NIE

(Jednu z možností zakrúžkujte a svoje rozhodnutie odôvodnite)

Odôvodnenie: _____

Človek po výkone trestu odňatia slobody

Irena, žena v staršom veku, si ako mladá žena v dôsledku zločinu vraždy odsedela trest odňatia slobody. Zabila svojho manžela, ktorý ju systematicky a sofistickovane sexuálne týral. Jej zosnulý manžel pôsobil navonok ako vzdelaný, vtipný a distingvovaný fešák, ktorý mal pochopenie a radu pre každého, avšak keď zavrel dvere ich bytu, Irena začala prežívať peklo. Premyslené sexuálne týranie jej zosnulého manžela nezanechávalo viditeľné stopy na tele Ireny, ale na jej duši a srdci. Jedného dňa, keď sa Irenu snažil jej manžel násilne zmocniť, bodla ho nožom pripraveným pod vankúšom, on vykrvácal a zomrel. Toto v tej chvíli videla ako jediné riešenie, nepokúsila sa nikomu o svojej situácii povedať, prečo aj, veď by jej nikto neveril a aj tak by jej nikto nepomohol, myslela si. Bola obvinená a následne odsúdená. Doteraz nikto z jej okolia – jej rodina a priatelia, aj zo strany jej zosnulého manžela, neveria, že išlo podľa Ireny o sebaobranu a že ju jej manžel sexuálne týral, nakoľko každému pomáhal nie len s riešením problémov, ale im vedel aj vyčariť svojimi vtipmi úsmev na tvári. Dnes Irena konečne odchádza z väzenia domov, niekam do neznáma, pretože nemá nikoho.

Chcel by som s klientom v takejto životnej situácii pracovať ako budúci sociálny pracovník?

ÁNO / NIE

(Jednu z možností zakrúžkujte a svoje rozhodnutie odôvodnite)

Odôvodnenie: _____

Užívateľ heroínu

Irena, žena v staršom veku, si ako mladá žena v dôsledku zločinu vraždy odsedela trest odňatia slobody. Zabila svojho manžela, ktorý ju systematicky a sofistikovane sexuálne týral. Jej zosnulý manžel pôsobil navonok ako vzdelaný, vtipný a distingvovaný fešák, ktorý mal pochopenie a radu pre každého, avšak keď zavrel dvere ich bytu, Irena začala prežívať peklo. Premyslené sexuálne týranie jej zosnulého manžela nezanechávalo viditeľné stopy na tele Ireny, ale na jej duši a srdci. Jedného dňa, keď sa Irenu snažil jej manžel násilne zmocniť, bodla ho nožom pripraveným pod vankúšom, on vykrvácal a zomrel. Toto v tej chvíli videla ako jediné riešenie, nepokúsila sa nikomu o svojej situácii povedať, prečo aj, veď by jej nikto neveril a aj tak by jej nikto nepomohol, myslela si. Bola obvinená a následne odsúdená. Doteraz nikto z jej okolia – jej rodina a priatelia, aj zo strany jej zosnulého manžela, neveria, že išlo podľa Ireny o sebaobranu a že ju jej manžel sexuálne týral, nakoľko každému pomáhal nie len s riešením problémov, ale im vedel aj vyčariť svojimi vtipmi úsmev na tvári. Dnes Irena konečne odchádza z väzenia domov, niekam do neznáma, pretože nemá nikoho.

Chcel by som s klientom v takejto životnej situácii pracovať ako budúci sociálny pracovník?

ÁNO / NIE

(Jednu z možností zakrúžkujte a svoje rozhodnutie odôvodnite)

Odôvodnenie: _____

Homosexuálka žiadajúca o náhradnú osobnú starostlivosť o dieťa

Janka, 10 ročné dievča, prišla tragickou autonehodou o svojich rodičov. Spoločne v zime a v zlom počasí cestovali z práce domov. Táto tragédia okrem toho, že Janka stratila navždy svojich rodičov, priniesla aj otázku, kto sa o ňu teraz postará. Sociálny kurátor pri sociálnom šetrení zistil, že jediná možná alternatíva je Jankinej mamy sestra Irma. Irma žije sama v lukratívnej časti mesta, pracuje, vlastní 4-izbový byt. Má všetko. No sociálnym šetrením sociálny kurátor zistí, či už návštevou priamo doma u Irmy alebo od susedov Irmy, že ide o ženu, ktorá sa nestretáva s mužmi. Práveže naopak, dosť často ju susedia vydávajú v prítomnosti ženy a aj sociálny kurátor v domácnosti počas návštevy našiel u Irmy ženskú návštevu. Irma uviedla, že je to len kolegyňa z práce a nebýva u nej. Avšak oku sociálneho kurátora neuniklo to, že v domácnosti je priveľa ženského oblečenia a iné indície, ktoré naznačujú, že s Irmou v domácnosti ešte niekto iný býva. Irma si po informáciách od sociálneho kurátora podala na súd návrh o zverení Janky do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Súd požiadal úrad práce, sociálnych vecí a rodiny o prešetrenie sociálnych pomerov Irmy. Sociálnemu kurátorovi bude pridelený tento prípad. V spise sa už nachádza aj záznam zo sociálneho šetrenia, kde je uvedené, čo predchádzajúci sociálny kurátor zistil a videl.

Chcel by som s klientom v takejto životnej situácii pracovať ako budúci sociálny pracovník?

ÁNO / NIE

(Jednu z možností zakrúžkujte a svoje rozhodnutie odôvodnite)

Odôvodnenie: _____

Rómska rodina s deťmi v hmotnej núdzi

Žaneta a Metod, rómsky manželský pár v strednom veku, žijú v sociálnom byte v centre menšieho mesta s dvoma školopovinnými dcérami. Rodičia požiadali o pomoc v hmotnej núdzi. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny dostane za úlohu prešetriť sociálne pomery rodiny, či spĺňa podmienky na poskytnutie pomoci. Pri sociálnom šetrení terénny sociálny pracovník zistí, že rodina poberá len dávky v hmotnej núdzi a to základnú dávku, aktívny príspevok, príspevok na nezaopatrené dieťa a tiež príspevok na bývanie. Sociálny pracovník zisťuje, že príjmy rodiny nepostačujú na výdavky rodiny a to hlavne na platenie nájmu za sociálny byt. Mestu rodina už dlhší čas značnú čiastku, ktorú si rodina snaží splatiť na základe splátkového kalendára. Ak sumu mestu nesplatia, hrozí im strata bývania. A jediná možnosť je potom pre nich ísť k sestre Žanety, ktorá býva v osade. Neplnoleté dcéry sú v škole šikovné a chcú pokračovať vo svojom štúdiu aj na strednej škole. Rodičom sa ale nedarí nájsť zamestnanie a odôvodňujú to tým, že sú Rómovia. Uvádzajú sociálnemu pracovníkovi aj konkrétne príklady. Avšak, aby zabezpečili vyšší príjem do rodiny, zúčastňujú sa na aktívnych prácach, za ktoré dostávajú príspevok. Tejto rodine pomáha s potravinami širšia rodina a známi. Hlavne Metod v paneláku chodí pomáhať ostatným obyvateľom s tým, čo potrebujú a oni sa mu odmenia, napr. dostane zemiaky. Dotáciu rodina žiada na 2 posteľe, pretože staré museli vyhodiť, pretože sa im do bytu dostali ploštice. Momentálne všetci členovia rodiny spia na zemi.

Chcel by som s klientom v takejto životnej situácii pracovať ako budúci sociálny pracovník?

ÁNO / NIE

(Jednu z možností zakrúžkujte a svoje rozhodnutie odôvodnite)

Odôvodnenie: _____